

“МААРЫКЧААН ААҤЫЛАРА”

Муус устар 16 күнүгэр, И.Г. Тимофеев-Теплоухов аатынан Олонхо дьыһыттар “Маарыкчаан ааҥылары” улуустаагы уус-уран ааҥы түһүлгөтө буолан ааста. Улуустуг 11 оҕоһолууһун 31 биирдэһин, 4 бөлөхтөн ааҥааччылар кыттыһылар.

Быйыл оҕолор саха үбүлүйдүк суруйааччыларын уонна Чурапчы улуунун суруйааччыларын айымньыларын аахтылар. Ааҥылар икки бөлөххө араарыллан дьүүллэннилэр. Дьүүлүгүр сүбэ бэрэссэдээтэлэнтэн Россия уонна СӨ култууратын үтүлүк үлэһитэ, ССРС култууратын туйгуна, РФ Суруйааччыларын союзун чилиэнэ М.А. Герасимова-Синээрэ, чилиэннэригэр култура управлениетын специалиһа М.И. Васильева, юни библиотэка сүрүнүгүр специалиһа Н.Г. Захарова үлэстэтир. Ааҥы улахан түһүлгөтүгэр кэлбит оҕолору М.А. Герасимова – Синээрэ ээрдэлээтэ. Кини манньк ааҥылар тэрилтэлэргэ оҕо талаанын арыларга, уус-уран литературага, төрөөбүт тылга тытталы илэрэргэ төһүү күүс буолалларын ыйан туран, оҕолор кэстэ биллэргэ дьулуһалларыгар, үөрэтэр учууталларыгар ситиһиллэри баҕарда. “Ханнык баҕарар талаан уһуулаан уһуулаах, оҕоһолууһун иһигэр тахсар,” – дээн баһыттан эттэ.

5-с-7-с кылаастарга бастакы миэстэни Төлөй орто оҕоһолууһун 6-с кылааһын үөрэнээччигэ Анига Михайлова (сал. Е.Е. Попова) ылла. Кини талааннаах дирих-пост Алексей Бродников “Кулаҕан” дьон хоһоонун ааста. Анига бу айымньыны саҥалыын-инээтин, туттардыын-хаттардыын хоһоону толору арылан аахтыга көрөөччүлэри сөхтөрдө. Иккис миэстэҕэ Алабар орто оҕоһолууһун 5-с кылааһын үөрэнээччигэ Эрал Тарасов (сал. А.Н. Ефремова, Г.Л. Платонова), С.А.Новгородов аатынан Чурапчы орто оҕоһолууһун 6-с кылааһын үөрэнээччигэ (сал. А.И. Собакина) табыстылар. Эрал саха нурулунан суруйааччыта, Үлэ Геройа Д.К.Сивцев – Суорун Омоллоон “Харанаҕа тыҕыт сырдык” дьон хаһан да өлбөт-сүппөт айымньытын олус итэҕэтийдээхтик ааста.

Оттон Чурапчы орто оҕоһолууһун бөлөхтөн ааҥааччылар фронтовик-пост Г.И. Макаров-Дьон Дьаһыты хоһоонноруттан таһыллыбыт “Көрүстэбил” дьон композицияны төлөрдүлэр. И.М. Павлов аатынан Чурапчы орто оҕоһолууһун 7-с кылааһын үөрэнээччигэ Нэли Семенова (сал. Е.В. Иванова) Д.К.Сивцев – Суорун Омоллоон “Дорообо, төрөөбүт тыам!” кэпсээнин, И.Е. Федосеев-Дороо аатынан Дириг агрооҕоһолууһун 7-с кылааһын үөрэнээччигэ Саҥаара Федотова (сал. Л.А. Осипова) Дороо “Хомус” хоһоонун, Алабар орто оҕоһолууһун 6-с кылааһын үөрэнээччигэ Алик Попов (сал. А.Н. Ефремова, Г.Л. Платонова) Д.К.Сивцев – Суорун Омоллоон “Бойто эмтэҕэ” кэпсээнин ааҕан иһигэр кэллэр.

Улахан бөлөххө Одьулун орто оҕоһолууһун 10-с кылааһын үөрэнээччигэ Алла Матеева бастакы миэстэни ылла (сал. И.И. Попов). Алла “Мин сибээһи буолбатахпын” дьон саха бастакы поэссата Варвара Попова хоһоонун олус изииниһээхтик ааста. Хатылы орто оҕоһолууһун оҕолоро бөлөхтөн “Үйгөр, дьон-нор” дьон биер дьолулаахтара М.А. Попова айымньытын ааҕан, иккис миэстэ буолтулар (сал. Е.Г. Аммосова). Эсэ биер иккис миэстэҕэ улуустаагы гимназия 9-с кылааһын үөрэнээччигэ Борис Винокуров (сал. С.Н. Гоголева) тигистэ. Кини саха сурутуу-бичиги торуттэбит Семен Новгородов хоһоонун ааста. Үлүс миэстэни улахан оҕолорго Чурапчы гимназиятын 10-с кылааһын үөрэнээччигэ Монн Кирилина (сал. Ф.Н. Богдоская), Чурапчы гимназиятын 11-с кылааһын үөрэнээччигэ Саһа Барашков (сал. С.Н. Гоголева), Одьулун орто оҕоһолууһун 10-с кылааһын үөрэнээччигэ Ангела Колдезининова (сал. А.Н. Неустроева) ыллылар. Анал ааттарынан Ангела Барашков (Сылан), Сахамин Никитин (интэринэст-оҕоһолуу), Ангела Аммосов (Болтоно), Максим Борисов, Кеца Горюхов (Хатылы) баһыттаннлар.

Наталья ЗАХАРОВА.

БУКА БАРЫ -- СУБУОТУННЬУККА!

Оччотооҕу сааскы кэминэргэ, баччаларга “Ленинскэй субуотунньуктар” олус таһымнаахтык, дьону-сэргэни түмэн, бырааһыннык кэриэтэ ыһыллар буолаллар.

Быйыл кини нэһилиэк дьаһалтата муус устар 22 күнүгэр тэрилтэлэр коллективтарын, олохтоохтору, бука барыбытын ыраастаныы, хомунуу субуотунньуктар тахсарга ыһыры оҕордо. Өрөстүүбүтүкэбитигэр быйыл “Тупсаҕайдык туттан опоруу сыла” биллэриллэн, манньк уопсай субуотунньуктар оҕолотара үрдүк. Онон үтө ыһырыны ыһынан бука бары субуотунньукта тахсыаҕын! Тупсаҕайдык туттан опоруу, аан бастаан, ыраастык туттан опорууттан сабаланаар. Чааһынай ыаллар эмиз уулуссабытыгар тахсан, түөлбөнөн түмсэн үлэтиригитигэр ыһырабыт. Чурапчыбыт ыраас буоларыгар аастыт сылларга балаһа үлэлээн кэллэбит, быйыл даҕаны бары биер санаанан ыраастаныы субуотунньуктарыгар турунуобун!

“Саҥа олох” АУ РИХ коллектива.

О ПРОВЕДЕНИИ ОБЩЕРЕСПУБЛИКАНСКОГО ДНЯ ПРИЕМА ГРАЖДАН

В соответствии с поручением Главы Республики Саха (Якутия) от 10.03.2016 № А1-1985,

- с поручением Председателя Правительства Республики Саха (Якутия) от 04.04.2016 № 387-П1,

- во исполнение п. 2.3.1. распоряжения Правительства Республики Саха (Якутия) от 25.03.2016 № 280-р «Об итогах работы с обращениями граждан в Республике Саха (Якутия) за 2015 год», 27 апреля т.г. проводится **Общереспубликанский день приема граждан с 08 часов 00 минут до 12 часов 00 минут по местному времени** в отдельных министерствах и ведомствах и в органах местного самоуправления.

С 08 часов 00 минут до 12 часов 00 минут по местному времени государственные органы или органы местного самоуправления, уполномоченные лица данных органов проводят личный прием заявителей, и обеспечивают с согласия заявителей личное обращение в режиме видео-конференц-связи, видеосвязи, аудиосвязи или иных видов связи с уполномоченным лицам данных органов, в компетенцию которых входит решение поставленных в устных обращениях вопросов. Личный прием проводится в порядке живой очереди при предоставлении документа, удостоверяющего личность (паспорта).

Также осуществляется предварительная запись заявителей на личный прием в общереспубликанский день приема граждан, граждане могут обратиться в администрацию МО «Чурапчинский улус (район)» в 302 кабинет с 22-25 апреля 2016 с 09-18 часов, по вопросам обращаться по номеру 41-184, 41-282, также сотовый номер 8962736157.

Тэрилтэ түбүгэ

ҮЛЭ -- СЫРДЫККА ТАРДЫҤАРГА КҮҮС БУОЛАР

“...Сорох дьон, билигин тэрилтэбитин, хаайылаахтар түмүүлэрин курдук саныар, ол сыһа. Билигин үтө кэли ыһыбат үлэтин оҕоробут...”

Н.А. Васильев тылларыттан.

Чурапчыбыт улуунугар “Үлэ хоммунага” обществунай түмүү тэрилтэ үлэстэбитэ 16-с сылыгар барда. Ити кэм иһигэр улуус кэминэргэ да, сорох нэһиликкэргэ да түмүү оҕолорунан элбэх дьон туһанна. Үлэтин-хамнастарын хаайысхатын көрө-билэ сылдаллар. Түмүүтү Никитин Алексей уонна Васильев сабыллыахтык салыан, иһигэр-сабылаан үлэстэр. Быһырын күһүн тэрилтэ үлэһиттэ “Тогустомтор” банкеттэр саалаларга 15 сыллаах үбүлүйдэрин баһыттылар. Манна улуус, нэһилик саалатта улахан суотаны ууран, үлэһит дьону чыстэбитэ.

“Билигин үлэһиттэригэр эргэ, хаарбах дьоллорун көтүрөң, ыраастаан, туйахтар, оҕу таһынан буор хаһыаллар

сылдьабыт. Онон хамнастанан олохтох. Уоллар үтө суобастаахтык үлэһиттэр уонна кэминэргэ хааныстылаахтык төлөрдүлэр. Кинилэр ортолоругар суоптарлар, тыраахтарыстар, сварщиктар ода. араас илэстэх дьон баар. Билигин улуустуг баһылыга А.Т. Ноговицын, Чурапчы нэһилиэгин баһылыга С.А. Саргыдаев бөлөхтө ууран өйүүлэр. Быйылгы сылга бос ыйын саалалар дири гаржылытын тутан бүтэриһээхтэбит, матырыйалын барытын улуус саалатта хааныыбыт, тутарбыт эрэ хаалла. Онон үтө тэһиниһкэригэр туруохтара, ол иһигэр Өрөстүүбүтүкэбит Ил Дархана Е.А. Борисов уурааһын баһылыгыт “Беларусь” тыраахтар. Кинини сэргэ, үрдүк саалатта үлэһит сылдьабыт кэминэргэ, билигин Е.И. Михайлова күүсө өйөөбүтэ, кэминэргэ эмиз махталыт мунура суох. Итинник үтөнү оҕоробут, өйөөбүт дьоннорбутун кэмин даҕаны умнуулабыт. Гарж анар өтүгэр иккис элэс тутар быһааннаахтык. Үлэһиттэр хонон

сыннаанар сирдэрэ буолуо. Бары кэриэтэ түптээн олохтор дьыһа-ула суох, санардыы босхолоһон тахсыбыт дьон, кэминэргэ эмиз өйдүүсө сал. Итинни систематин тардыы оҕу таһынан оборудованиеларынан хааныыбыт тирээн турар болпуростарбытынан тураллар. Отоһонне тардыыныһа, ол оҕонү төлөөһүлгэ, саалар, анарын уйунар туһунан кэпсэни кылаһа, буоллар дьон баҕа саалалалыт. Быһаһымыт сүрдэх кэмин, үлэ барар”, – дээн Н.А. Васильев сөһөрүөт.

Уоллар кырлык, бары анал биригээһон араһан, нэһиликкэһиттэн саһас ылан, эргэ дьыһаҥи көтүрүүн дьарыктаналлар эбит. Сыһаалара – кэпсэтинэн улаһыр соҕус. Ити курдук “Үлэ хоммунага” түмүү туруу үлэһиттэри күн аайы, биер даҕаны өрөбүтэ, сыһыалата суох дьон-сэргэ тус кыһалатын ыһынан үлэ үтэһигэр сылдаллар.

Семен ЖЕНДРИНСКИЙ.

ПОЛОЖЕНИЕ

Участия в параде посвященному Международному празднику «Весны и труда»

Организаторы: МО «Чурагчинский наслег», МБУ КЦ «Айыллаан».

Место проведения: От здания МФСК им. А.И. Федотова до площади Ленина.

Дата и время: 1 мая 2016 начало 11.00ч.

Цели:

- Повышение сплоченности коллектива в организациях Чурагчинского наслега;
- Воспитание патриотического духа населения;
- Укрепление дружеских отношений между организациями и предприятиями села Чурагча;
- Популяризация дня 1 мая; Международного праздника «Весны и труда»;

Участники парада:

- Организации и предприятия Чурагчинского наслега.

Требования:

- В параде участвуют команды комплексной спартакиады, организации и предприятия Чурагчинского наслега;
- В параде должно участвовать не менее 100% сотрудников (работников) от каждой организации;
- Участники парада оформляют по теме шоу технику (машина, спецтехника и т.д.) для участия в параде (оформление техники на конкурсной основе);
- Команды с 10 ч. утра без опозданий собираются около здания МФСК им. А.И. Федотова;
- Каждому участнику парада выдается телесные шары, кроме этого при себе иметь не менее 5 шаров, флажки, голубь размером 29,7*42,0 см (полнотной бумаги А3) соответствующего цвету команды;
- Организациям и предприятиям до 27 апреля в МБУ КЦ «Айыллаан» предоставить дисководный текст об истории организации (организация, первый руководитель, основная деятельность, достижения, социальная деятельность), объем текста не должен превышать одного листа печатной бумаги А4, размер шрифта 14п (текст должен быть на якутском языке);
- Команды оформляют свои атрибуты и бутафории в свой определенный цвет (к положению прилагается перечень определений цветов по командам);
- По вопросам обращаться по тел: 8(41151) 41-482, 89627354562.

Приложение к Положению Парка посвященного 1 мая

Перечень распределения организаций по цветам

Синий	Красный	Белый
ООР «Хатан», Почта России, Сбербанк, ЦБС, УПФР	Здравоохранение, аптека №23	ЧПНФКНС, д/е «Чурагчинский»
ЧСОШ №1, детская библиотека, Алмазэригэбанк	ООО «Дорожник», д/с «Коскэлэ», МФЦ	СХПК «Чурагча», МКУ УО, «Россельхозбанк», Мелнорация
ЧСОШ №2, МУПКС, д/с «Кытамык», ДЮСШ	Управление культуры, ЦК «Айыллаан», КЦ «Айыллаан», филиал «Сахателеком», Управление ветеринарии	ОГПС №38, УСЗННТ, РКЦ, УПК «Арчы», ДЗННТ, СРЦН
ЖКХ, СЭС, Роспотребнадзор, Охрана природы	ММО МВД «Чурагчинский», д/с «Мичаста» д/с «Улахаан»	Чурагчинский колледж, д/с «Бережя», «Сана олох»
ЧРССОШПОР, зон. Д.П. Коркина	Чурагчинская гимназия, д/с «Тулукчаан», Лесхоз, Энергосбыт	РЭС, Адм. «Чурагчинский улус(район)», «Одно окно», казначейство, ЦППМНС
	ПО «Маарыкчаан», МФН ФНС, Судпристав	

ПОЛОЖЕНИЕ

конкурса между организациями и предприятиями Чурагчинского наслега «Кинили үтэ көргөтөр»

1. Общие положения:

1.1. Настоящим Положением регламентируются: цель, порядок, сроки и условия проведения открытого Конкурса фотографий формата А4 и на инстаграм с хештегом #работа красит человека «Кинили үтэ көргөтөр» (далее – фотоконкурс).

2. Цели конкурса:

- 2.1. Повышение престижа и роли труда в современных условиях;
- 2.2. Популяризация профессионального труда;
- 2.3. Воспитание молодого поколения в атмосфере уважения труда и трудящихся.

3. Условия конкурса:

- 3.1. Участие в фотоконкурсе является бесплатным;
- 3.2. К участию принимаются работы, ранее не участвовавшие в конкурсах;
- 3.3. Принимаются фотографии, сделанные только автором;
- 3.4. Фотографии с надписями и логотипами не могут принять участие в конкурсе;
- 3.5. Фотографии, не относящиеся к тематике конкурса, к участию не допускаются;
- 3.6. Фотографии и фотографии, обработанные графическими редакторами, к участию в конкурсе не допускаются;
- 3.7. Размер конкурсных фотографий формата А4 фотографии предоставить до 29 апреля в МБУ КЦ «Айыллаан»;

3.8. Присылая фотографии, указанные в настоящих условиях конкурса, Вы гарантируете, что Вы являетесь единственным автором и обладателем исключительных прав на присланные Фотографии, и какое-либо ограничение на их использование не существует. Вы разрешаете Администрации МО «Чурагчинский наслег» без выплаты гонимой платы использовать переданные фотографии в целях публикации воспроизводства, распространения, доведения до всеобщего сведения таковыми образом, что любое лицо может получить доступ к фотографиям из любого места и в любое время по собственному выбору, так и различных мероприятиях;

3.9. Тема «Үтэ кинили көргөтөр» например: (фотография «Учитель за занятиями, шофер перед поездкой, слесарь за станком и т. подобное).

4. Участники конкурса:

4.0. В конкурсе могут принимать участие непрофессиональные фотографы, возрастное ограничение от 18 лет и выше. Наличие специального образования от участников конкурса не требуется.

5. Порядок проведения конкурса:

4.1. Фотоконкурс проводится в период с 16 апреля по 29 апреля 2016 года.

6. Подведение итогов конкурса:

4.2. По итогам конкурса жюри определит победителей и наградит грамотами и ценными призами.

7. Награждение:

4.3. Сертификат на получение премии торжественно вручается победителю на праздновании Международного дня весны и труда 1 мая с. Чурагча.

8. Подпись заявки:

4.4. Для участия в фотоконкурсе необходимо выложить фотографии в инстаграм с хештегом (#работакраситчеловека).

По вопросам обращаться по тел. 8-914-264-28-28.

Үтэ уонна Сандаал Саас быраһынынньагар аналлаах «Сирэ - күн сырдаттар! Кинили - үтэ көргөтөр» норуот күүлэйдэ

ПРОГРАММАТА

Булар сирэ: Чурагчы көһүлөгө, кини ботуоссат.

Күлө: Ыам ыйын 1 күнө.

10.00 – Аһы-тутуу дьаарбанна, баһу, саахардаах нэҥэ.

11.00 – «Үтэ үөрүү, үтэ дьол, үтэ – үүһөр-сайтар сулу» – Чурагчы көһүлөгөтүн тэрилтэтин парада.

11.30 – Быраһынынньагы үөрүүлээхтик арыыйы: «Делетой парь» көтүгүү хатыламат түтэи!

11.45 – «Чистое село» общественный теритилин толорууттар «Fresh-MOB»

12.00 – Чурагчы көһүлөгөтүн тэрилтэтин икки ардыларыгар ыһыллыбыт фестивал кыһыллыахтарын кэскирэ.

13.00 – «Кинили үтэ көргөтөр» инстаграммнан уонна А4 форматтаах хаарыска конкурсун түмүгүн таһаары.

13.00 – Чурагчы көһүлөгөтүн тэрилтэтин икки ардыларыгар 1 Май быраһынынньагар, кини сыһагар аналлаах «Бастыһык сымэммит массыһык» конкурсун түмүгүн таһаары.

13.00 – 1 МААИ быраһынынньагар аналлаах аһы-сүтүөх үөрөхчүлүктүн уонна оһуһаада кыһын иһини тобу саастаах оһуһор икки ардыларыгар «Сибээс сир сымэ» сибээс оһуһуу конкурсун түмүгүн таһаары.

13.30 – «Саакы таммактар» норуот күүлэйдэ кыһыллыахтарыгар аһы-көрдөөх-кэрдөөх оонньуулар. Тэрийөөчүлөр «Чурагчы кэскилэ» оһу общественный тэрилтэ.

14.00 – Чурагчы көһүлөгөтүн тэрилтэтин икки ардыларыгар эстафета (Ленин ботуоссат).

15.00 – ТОС-тар эһэр ыһагыгар икки ардыларыгар «Воселье старь» күрөҥ. Тэрийөөчүлөр Чурагчы көһүлөгөтүн ыһагыгар сүбэтэ.

16.00 – «Айыллаан» ит кини көрдөрүү.

20.00 – Аһаҥас халлаан аһыгар «Танзор диско» легендарный иһилийскэй кини көрдөрүүтэ (сыһаас аһаҥас үлүһтээх аһы-эһиһи бээр булар).

23.00 – Быраһынынньагаҥы ыһагыгар аһы «Open air SaaSkytonD» шоу-дискоһа.

ПОЛОЖЕНИЕ

Конкурса оформления транспортных средств участия в параде между организациями и предприятиями Чурагчинского наслега посвященного Международному празднику «Весны и труда»

Организаторы: МО «Чурагчинский наслег», МБУ КЦ «Айыллаан».

Место проведения: площадь Ленина.

Дата и время: 1 мая 2016г. 11.00ч.

Цели:

- Повышение сплоченности коллектива в организациях Чурагчинского наслега;
- Воспитание патриотического духа населения;
- Укрепление дружеских отношений между организациями и предприятиями села Чурагча;
- Популяризация дня 1 мая; Международного праздника «Весны и труда»;
- Участники конкурса:
- В конкурсе принимают участие организации и предприятия Чурагчинского наслега.

Требования для участия в конкурсе:

- К участию на параде допускаются любые транспортные средства.
- Транспортные средства оформляются подручными средствами на тему «Голосую в Российской Федерации».
- Оформленные мотоциклы с колясками приветствуются.
- Будет учитываться оригинальность в оформлении транспортного средства, творческие способности при раскрытии выбранного образа.

Награждение:

Победителям присуждаются сертификаты на приобретение автомашины от магазина «ИПТ Перминов М. М»

• 7.000 тыс. руб

• 5.000 тыс. руб

• 3.000 тыс. руб

ПОЛОЖЕНИЕ

Детского открытого конкурса поделок посвященный дню 1 мая; Международному празднику «Весны и труда» «Сибээс – сир сымэ»

Организаторы: МО «Чурагчинский наслег», МБУ КЦ «Айыллаан», детская библиотека.

Место проведения: площадь Ленина.

Цели:

- Популяризация дня 1 мая; Международного праздника «Весны и труда»;
- Развитие творческой фантазии детей дошкольного и школьного возраста;
- Стимулирование детского прикладного творчества;
- Привлечение детей к участию культурно-массовым мероприятиям наслега.

Участники конкурса:

- Дети дошкольного и школьного возраста.

Требования для участия в конкурсе:

- Участники конкурса предоставляют изготовленные из подручных материалов «Древо»;
- Композиции выставляются перед сценой для оформления конструкции «Бабочка».

• Размер композиции должен быть не менее 40см.*40см.*20 см.

• Покупное изделие с рукодельным дополнением на конкурсе не принимается.

• Конкурсные работы предоставить до 30 апреля в Детскую библиотеку.

Награждение:

- Победителям присуждаются грамоты и памятные призы.

Контактные данные:

Петр Петрович - 8-914-264-28-28,

Ульяна Петровна - 7-962-731-75-95.

ДОБОРБУТ ТОЛЯ АНТИПИН

Сэрни сэлшлэриг оёолоро. Ити мээгээ эгшигшлэхтэй тэдлэр. Ити тэдлэр сэгбэ-
сэй дөйдүбүт ыар кэмээр, дьоннорбүт
бархасаттар, биш киһи күрдүк, туох да
соруйтарылга суох үтүгүн түрүмбүт
кэмээр буслар. Киһи лоппа арыллыыт
кэмэ. Холубур, Чурапчы оройуонугар
1958 сыллаахха дигри нэһи эрэ сүргэ –
Дигригэ уонна Чурапчыга орто оскуола
багыт.

Оро сөөлөгтөн кырыктайган эрэр, оро тура сылдыр баткакшах усту бийиги калдас оёолоро бары собүлзобигити: Ол кани сырэйигэр мичээр хаан даушы сүтэлитэн, мичээ сылдыраттан бусуо. Дорлоторун орёлоругар мадын үерэ сылдыра. Тух эр сонуну, юронн ийигтэригиз, кийиги абылшахтаны мичээрден, үрүн тиистэрэ юкитирин түлэрэ. Били, голанудартыстарын курдук. Того үөрөүр лапта үчүэй эгэ. Арай, нууча тылыгар суруйуутугар эрө мөлөх быйлыгында. Кини бийигиз халасю сукс олуо сылдыра, түрүн түтүмүлөш эгэ.

Кыргызтар бары собулүүр, тагтыыр
уоллаах буолаллар. Остулааҕа саһаан
юртунга муус устарый бүтэһик күнүрүгүр
буолара. Билиэн олус собулүүр, быстах
юмугу үрөхтөн аралдьыйа түтүр саамай
собулүүр юмугу этэ.

Бу мавна эгэр савс кэксөөк күйүгөр, кылыс оёо чабдархай кулүүтэ, уонутан эрбиитэр, сүтүгөр бэйэ-бэйэлэрин ситэрсэр тыастара үлө мууһапта буолан кулутулан иһиллэр. Онтон кыратык уоскуйан чэй иһэр кэммитигэр: "Юра-а, хаһ!" - дигэн санга иһишээтин кылга, Төлө ыһаһа лап талыа түлүгөр. Ити курдук кыргыттар ыһаастарыттан кэмпит, саахар куһуончуга, бустут сымал аадырыстаабыл кинилэригэр тийбэккэ хаалан, күлсө түлүрбөт. Ахсыс кылааска хаамыска ооннууга үөдүйб сымдыһыта. Оһио Төлүлү утары кэм дэ түлүсатта. Киппэ

нийгэм, сямса илчилэрийн, түрэн хамсаныг харьцангуй хаамска "Бөгүүтүн" ханга да буултун, сүрэг түрбэнэе тулара. Саас перемеша тасан футболуур бусгарь, оюно Толья вратарьд хар хамсандыг гар булаа сальгарьбыл.

Оууу бүтэрбигинээр, Төлөгөөх хайна
да бусан үзлийн-үзлийн үерхэн, мөнхөөн
оскуулын бийнигтэн арьмы эрд
бүтэрбигээр.

Тоган доторузан
Вавильнын Дьюкуускайга
күлүрэн, СГУ-тар тутгарса
сырытгастарыңа, армияңа
ыпырыбызбискогө келер.
Икки экзамены
иниңиизоккоңк тутгарбыг
услаттарбыг онтон
кыларыйтаран, төннөн тах-
саулар. Ол тахсан, элор-
дун эрчимсиз
илинтергилон от асудулан.
Бабада кизик хөдүмдара
неңийте түспүттө.

Сүүл суох буолан дуу,
иһиһэктээх автобуспут

Аширва Бэстэжээн икһбэлэ дуу, хас да хонуюа хайтаргылыл: Хага, ол манжаатыгар, биір догһорбуг төрөбүт күнэ буюул, онно сыйдыбылгылыл.

Чурагчиглан барбарыгчлар военкомат
Толыгчын ыстаарсайынан агаан ыгылгыта.
Толы ону чигеззетик топорон Дюкуускайга
түмэр пуулга теглохдунан, поэзиянан
айангырбыгылар, онгон кэнин бирисээгэ
кэнигитэн "Күрө молодого бойца" барбарыг-
чылар барыгылар кэни ыстаарсайынан
сылдыгыта. ШМАС кэнигитэн Толы
Дэнигэа сүлүсүлгэныгыта.

Армия күүнүгөн теребүт дөйдүтүтүр
суппардабыта. Одьутуунга оссентор
пууна баара. Күскэрипит симменталь
боруода оустары үчүгэй, бигэминшээх
аһыллоо туруорон, сизмэлэрин ылан
ортоһун фермаларыгар тарсуулашара. Оньо
Толу үлэһитэ.

Тайлахах Люба сүрэхтэрин сыбаанын хэлбэс, шылга савмай сэтгэн, сийлгэгдэн турлаһына, сыбаайбалаабытара Чурагчмытан Ойдуулунта дээр, оччотосу суол Чурагчы чаранлын быһаһыны бираран оһно сир дойдун сыбаакан араас өгүтүн сэмэһин сыпара. Сыбаай кониһиттэн кэлэ көрүгүлтэрбит шалхатан, Чурагчыга кони

[illegible]

Чурагчлыг киригн баран ДАЭС-ба үлгээбэлэ. Бастан, кылынын автобуса, килин буровой массынага үтүстүк нөһиһиһкэриһиһ хас да хонуктаһ үлгээ олоһун тийһх күнлэригэр диори үлгээбэлэ. Мин ити күн биир табаарыһым көрдөһүүтүнэн, уонна бэйэм үлгээһиһ сүлгэр наадаһах буолан, цэргүлүдүлүһүр носуһу тэһэн Чакырга барыһым. Арай, Одьулуну аһһан сырылаһан иһэһиһиһ, биир массыһна сүһтһан туораһан итһэннори түһөн сыһар эһиһ. Аһһа — аһһаһа. “Хаһа кыһиһгэ тэһһһһн барыһ” — диһ саһыһ-саһыһ-һыһ аһһыһыһ туруһ. Чакырга хонуктаһыһ таһыһтар тийһиһиһгэр, улаһтар үлгээһиһ сүлгээһаһтар. Носуһсүһн сүһкээһиһгэр. Хайһаһ эрэ уһу-саһы сүлгээһаһтар. Массыһна сүһтүһтүн туһуһһан көһсээһиһгэр. “Бэһһһһ, маһһа хойһуһа диори үлгээһиһ баран барыһг Антиһиһн дүһһн кыһиһ массыһнага, бэйһһһ эһбүт үһу,” — диһһн көһсээһиһгэр. Мин наадаһар сүлгээһаһаһа, тэһтөрү аһһыһһаһым. Быһһаһһан буһбүт сиригэр тохтоһһһ, массыһһаһыһһһһн түһһһн көрбүтүһ, массыһһна сүһһа көһүһ-көһһтүк бэһһ уонһа мистэрэ кэһһиһһ сирһи баран сүлгээһиһ.

Онон таваарысты, доторбут уруулун ыһааһааза эрэ, сүрөзэ токтоон, төрөөбүтүсүбүт Одьулуунун сиритэр бу орто дойдуттан бөрүхтээһиһа.

Тогтлоох Любяттан бийр уул, ихэн кытс
хэвэлэн, төрөлүүтгэрин аялын аягталалар.

Петр МАКАРОВ, Чугайры.1

2016 – Өрөспүүбүлүккө Благостройство сыла

2016 сыны Ил Дархамыг Е.А. Борисов пөһишпөннөлөх пуунары туураан оторуу сылынан бидлэргиге олус тодоостох. Онука Чурагчы уһууаанарын уонна С.А Новгородов аатынан орто оскула кэллекторлара “Мы за чистое село” диин программа бөлүөнү ыһаагы таһааргыттарын ойуон, маанык сивкаларбын тирдирдүү.

СИЭНИМ ЭМИЭ ҮӨРТЭ

Опорор сирдербитин тутсаран опоруга ыраһырын үлгөрө биэр сүрүн орусту ыһаллар. Дербитибитингэр теһо даудын үчүгэй көстүүтөк тутуулары ыһы; тропуларды, өкүрлөрдү опор, майы, сибобозин опор, өскөтүк, сир айыы бөх ыһыла сыгар бурчталарын, көм даудын бу донуу тутулайык, ыһааскык тутан опоролор дүө суға. Синилхестэрин сеп.

Оптон кыра өсүүтүгүн сайгаласа, ышак кырдагы аялдар тийи кыра да болу, көмпютер суулулар тийи, уулуссада булулуктаалар, ырах сыйар жолула, жолула, суула мээге ышак, бырахаң булулуктарын, ситиһерге улахан өйөтүү, нийин үлөгө наада. Бу үлөгө, ороку, обо кыра эрибүткөн төрөлүштөгү, үйүлүк, орокула үлөгүттөгү ышактаалар дабын.

Орусча бийыл гимнция 7-с кылааһыгар үөрөтөр Дайаһа дьон сном-мин хомобурдуум. Тута этиним. Бука баһаалыста бу ошоннор нар бэйэтин сгонин эро хайдаан тасар, эро тутар, дьон төрүт сайамаһа. Баар кырдыгы суруйабын.

Кишини туулан ордоосуз "Жамгыт суута", "Огоним сиёбин соёо" дигн ыстапкыларбер сууйбулпун, хайматы куруулун аауанчылар ойлуу бусуспаахтар. Оттон кини былырын бигиз үрөтөр, хайматы оспор кыла Марина Карашевскайынын жам да тиниз, таабыгыта суох. Ошонхо ынарын иянезр ор ыраастаммаша сыгып Ырыа Тумус аялынын куол кытылын уениа Г.Д. Ефимов аялынын сизер туулын ыраастабылтарыа

Огтон бийлэл олунгүйта бийр элгэ сэнним хэлсээгэ. Осухуа-
нигтэригээкэ курохтэнигэ сүдлэн бараг, сатлы нхон, Мурун
Тылымпийаттан дьетиэр Ырва Тумуса бйга тахсан истиге. Арай, онго
күүл ортогулар суолга куравах утах бытлылната. сылар үнү. Ону кинт:
“Аага сүүн, тобо эбон киргитэн бырадуулар,”—диг санавыгт усанга айна
хэмпыл. Ол эрээр, саната бусбалх, тоннон тийгэн ылан бараг, адалан
дыгитин таһыгар бах кулар куула ухулт. Ону үерэ иһиттөн. Тобо дьетиэр,
мич: “Жыра да бөгү, компит да суутун сиргэ бырахлат буол — ааньы
Үгөтгэн айылылар көрөн охоролор,”— диг маддын тахайлым тийгит
эбит диг.

[illegible]

Иван ПОНОМАРЕВ,

Специалист трибунала

ДЕРМАТОФИТОЗ -- ТИРИИ ЫАРЫЫТА

Саха Өрөспүүбүлүкэтигэр муус устар ыйга ытыллар «Декада по профилактике заразных болезней» чэрчитинэн, илбисчэллэрэ биллһиннэрин быһылыгынан тирин ыарыыларын туһунан кылаастык кыһылыах, хактаах баастар үөскүүлөр, тарабайдаллар. Кулгаах көннүгөтү кэтэх былчархайлара көбөлөр. Микроспоринин ытар, куйскалар үкүтэр ылдыллар. Бу ыарыы санитар-уай-тигэһэсчөй ирдэбитэри тутуспаттубутуз, аһылык мөлөөтөүмүз тирингэ аһас көмүтүк.

Дерматофитозтар (пириньярьлыктар) – стригу-
пай лилай, трихофития, микроспория, фавус –
сызылганнах ыарылаах талгыйдырден тардынар
пириния бааһырдар ыарылаар бусалаллар. Бу
ыарылан кайн, дьэ сүбүтүз, кылышара, кутуйах,
кыса, күтүлү түгүсүгүз сүтүмүшүлөр.

Сана торообут нийрэй 2 айыгтан 1 саяһыгар дотор, ыһтар, куоскалар – саяһыгтан тутулута суук ыалшалаар. Бу ыарны, сүрүлгөн икки көрүг сүүлүн таргавар: контактный – ыалдыбыл дөһөнор уонна ыалһылар таргавалар уонна бу инфекция туттар мал-сал нөнү, ыалдыбыл кии партомахерсайга сыйдыбылын көнү, сымаһас мөһбөтүн, кэтэ сыйдыбыл бэргэлээрүтүн, сүһүлөрү почва, мөһүлүгү сирдэртүн, ыалдыбыл сүһү турбут сиригэр туруорулукка сысталаар. Бу ыарыга сүрүлгөн 15 састарыгар дотори оһуор сыстан ыалдыһаһарын соһ.

Сүүрүн шарьыны көбүрөөччлөн Trichophyton, Microsporum, Achorion тэлгэйдэр буулталлар. Бу тэлгэйдэр тас эйгэдэ бэйлэрин шарьыны таргалар сыйсволарын өргө дүрн сүтэрбэтэр. Ол курдук бөөс хабар, түүлэгз, батасаа 1,5-10 сылга тийдэ сыйлан согт. Күн уултар 30 мүнүүтэ, оргуйа туур уута 2-3 мүнүүтэ, почараа 3 зүйга тийдэ сыйлар. Термообработка 100-110°C 15-20 мүнүүтэ буулан барин биирдэ өлөр. Дезинфекциальяр средьоларын карболонай нөсүлүдэ 2-5%, формальдегид 1-3%, салицилоной кислота 15-30 мүнүүтээн биирдэ бу тэлгэйдэр спораларын ололтор.

Трихофитиян эмгэггүйг нь хэрхэвч хэрхэвч, сүүтэйг, айхтарын тулааг, хүүхдүүдэд түрүүлж, агаар да миссийг

В.Д. ТРОФИМОВА.

ултуустасын ветеринарнай управление быдраага.

Хяналт бичээсээ бэрлэлэр графика: 16 ч 00 м. Бэчээсээ бэрлининэ: 16 ч 00 м. "Саяа олох" редакционной-издательской холбоуука 20.04.2016 с. офсетка бэчээттанна
Аадырына: 678670, Чураачы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907. Ханыат нэдиэлээ үстэ: олтуорунуука, чаплиэргэ уонна субботада тахсар.

Сага олох

Алтыр суутар тилекерини
редакция пизини кылар маалым сир
тулдар бул билик. Суураа калып
чочо кылар кыдыра алаштыр кылар
мын сире кылар кылар кылар кылар